

בית מדרש גבוה לכהנים

פאטר פיוחד
על ערבת
דענים באפעצע
הגליון

ללימוד הלכות עבודת ביהמ"ק שיבנה בב"א

גליון תקופתי מ'בית מדרש גבוה לכהנים' ביתר לחיזוק לימוד הלכות עבודת ביהמ"ק / גליון 24 / חודש סיון

כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת

התוספות בשם רבינו תם [בבא קמא י"ז. ב"ה והאמר]:
"וכיון שאנו אומרים קיים הרי אנו אומרים שלמד, דאי
לא שילמד - היאך יקיים?" ואם כן בכל מצוה
שלגביה ידונו את האדם - ממילא ישאלוהו גם האם
למד את הילכותיה, ואיזה צורך יש עוד לשאול
"קבעת עיתים לתורה, פלפלת בחכמה וכו'?"

אולם לפי המבואר מתבאר הענין היטב, שכן
אמנם בהלכות הנוגעות למעשה יישאל האדם האם
למדס במסגרת מה שידונו אותו על כל מצוה ומצוה,
ואילו השאלות "קבעת עיתים" ו"פלפלת בחכמה"
מתייחסות להלכות שאינן נוגעות בימינו הלכה
למעשה, כדיני הקרבנות ועוד, ואף לגביהן יתבקש
האדם להשיב לבוראו: האם למדת הלכות אלו?
הפלפלת בהם בחכמה? ע"כ. ויש להוסיף ש"חכמה"
הוא נגד סדר קדשים, כמו שדרשו חז"ל (שבת שם) על
הפס' והי' אמונת עתיך חוסן ישועה, חכמה ודעת.

עוד נציין שבהקדמה לס' צאן קדשים כתב לבאר
מדוע מס' זבחים מתחילה בדין דכל הזבחים שנזבחו
שלא לשמן כשרים וכו'. ולכאורה היה צריך לפתוח
את המסכת בפרק איזהו מקומן, שכיון ששחיטה היא
תחילה העבודה ראוי היה לפתות את המסכת בדיניה,
ולא בדיני שלא לשמה הנוהגים בכל ארבעת
העבודות - שחיטה, קבלה, זריקה והולכה.

ויישב

שכיון שאמרו
חז"ל כאן כל

המשך בעמ'
האחרון ←

בהקדמת שו"ת בית אפרים (חלק או"ח) מבאר
ענין זה, דהנה רבים הם דיני הקרבנות וקשים הם, כך
שצריך לעסוק בהם ביגיעה רבה, מאידך, אם לא
יעסוק האדם בהם - מנין ידע את תורת הקרבנות,
את אופן הקרבתם ואת דרך אכילתם? נמצא, אם כן,
שאדם זה, העוסק בתורת הקרבנות, לומד זאת בכדי
לדעת האיך להתנהג כאשר יבא קרבן לידו וירצה
להקריבו. לימוד זה הוא בכלל מעשה ההקרבה,
שהרי הכרח הוא להקדים לימוד לידיעה וידיעה
להקרבה.

ומשום כך, אף בזמן הזה שאין לנו כהן זבח
ומנחה, מכל מקום יש לעסוק בעניני הקרבנות, שהרי
כפי שביארנו הלימוד הוא התחלת המעשה, ומי
שלומד ויודע - בידו לעשות ולהקריב, ואם כן אף
שבפועל אינו יכול להקריב, שהרי בית המקדש עדיין
לא נבנה, הרי לגבי גמר המעשה נחשב הוא לאנוס,
ועל כך כבר אמרו חז"ל (שבת סג א) "חשב לעשות
מצוה ונאנס ולא עשאה - מעלה עליו הכתוב כאילו
עשאה".

לפי זה ביאר בעל "בית אפרים" באופן נפלא את
מאמר חז"ל (שבת לא א) "אמר רב: בשעה שמכניסין
אדם לדין, אומרים לו: נשאת ונתת באמונה? קבעת
עיתים לתורה וכו'? פלפלת בחכמה וכו'?, ולכאורה
יש להבין, שהרי ודאי שדנים את האדם על כל מצוה
ומצוה, כמו שאמר שלמה המלך (קהלת י"ב יד) "כי
את כל מעשה הא - לוקים יביא במשפט על כל
נעלם אם טוב ואם רע", והרי אי אפשר לקיים מצוות
מבלי ללמוד קודם לכן את הלכותיהן (כפי שכתבו

לתגובות הערות והארות בכל נושאי
הגליון וכן לתרומות והנצחות ניתן
לפנות לטל' 0504166339 או במייל
K0504166339@GMAIL.COM
כמו"כ ניתן לתרום בגדרים פלוס עבור 'בית
מדרש גבוה לכהנים' ביתר

תקציר מהלכות עבודת ביהמ"ק שנלמדו בבית מדרשנו

דיני קרבן שתי הלחם הקרב בעצרת

שעירי עצרת למה הן באין

איתא בזבחים (דף ו:): שעירי עצרת למה הן באין? על טומאת מקדש וקדשיו; נזרק דמו של ראשון, שני למה קרב? על טומאה שאורעה בין זה לזה, אמור מעתה, ראויין היו ישראל להקריב קרבנותיהן בכל עת ובכל שעה אלא שחיסך הכתוב. (וכתב המשך חכמה במדבר פרק כח פסוק כו: הנה בירושלמי בר"ה אמר טעמא דכתיב שעיר עזים אחד לכפר עליכם ולא כתיב חטא, כיון שקיבלתם עול תורה הנכם לפני בלא חטא. ויתכן כמו דאמר ר' שמעון בפרק קמא דזבחים: שני שעירי עצרת למה הן באין, לכפר על טומאה שאירע בין זה לזה. ואם כן רחוק שימצא חטא חלילה בשעה קלה כזו. ועיי"ש עוד מש"כ בזה. עוד ראה בדעת זקנים שכתבו דיש מקשין למה אין מזכירין בשבועות במוסף ושני שעירים דהרי בזבחים (דף ו' ע"ב) מסיק שני שעירי עצרת למה הן באין על טומאה שאירע בין זה לזה וכו' ותירצו דתפלת מוסף הוא בא תחת קרבן מוסף, אבל כאן אחד מהשעירים הללו לא קרב במוסף, רק בשחר, מעתה אלו לעצמן ואלו לעצמן הללו קריבין בגלל לחם והללו בגלל מוסף היום עכ"ל).

מהיכן מביאין את שתי הלחם

שתי הלחם אינן באין אלא מן הארץ (ומטעם זה איתא במנחות מה: שמי שנה שהיו ישראל במדבר קרבו כבשים בלא לחם. וכ' רש"י: שהרי עומר ושתי הלחם אינן באין אלא מן הארץ, ובשטמ"ק (אות י') מביא גירסא אחרת ברש"י שכתב שהרי לא הי' להם לחם אלא מן) ומן החדש שנאמר ממושבותיכם תביאו לחם תנופה וגו', לא מצאו חדש יביאו מן הישנים שבעליה (רמב"ם שם ה"ב. ועיי' בראב"ד שפסק להפך, וראה כס"מ ובערוך השולחן).

מנין הקרבנות בחג העצרת

כתב הרמב"ם (פ"ח מתמידין ומוספין ה"א): 'ביום חמשים מספירת העומר, הוא חג השבועות, והוא עצרת, וביום הזה מקריבין מוסף כמו מוסף ראש חדש שני פרים ואיל ושבעה כבשים כולם עולות ושעיר חטאת, ואלו הן הקרבנות האמורות בחומש הפקודים והם מוסף היום. ועוד מביאין יתר על המוסף ביום הזה מנחה חדשה שתי הלחם ומקריבין עם הלחם פר ושני אילים ושבעה כבשים, הכל עולות, ושעיר חטאת, ושני כבשים זבח שלמים, ואלו הן הקרבנות האמורות בחומש ויקרא, נמצא הקרב ביום זה יתר על שני התמידין שלשה פרים ושלשה אילים וארבעה עשר כבשים, הכל עשרים בהמה עולות, ושני שעירי חטאות נאכלים, ושני כבשים שלמים נאכלים'. (וכתב הכס"מ שבמנחות (דף מה:): איפליגו תנאי ודעת ר"ע שאין כבשים של ת"כ הן האמורים בחומש הפקודים ונתבאר שם שאותם שבפרשת אמור באים בגלל הלחם אבל שבפרשת פנחס בגלל עצמם הם באים כי הם מוספי היום ואף על גב דרבי טרפון פליג עליה פסק רבינו כר"ע. אמנם עיי' במפרשי הרמב"ם דפליגי ע"ד הכס"מ).

מתי היו מקריבין את שעיר החטאת

ראה בס' עבודת הקרבנות (סי' נב בהשמטה) שכתב שנראה שאת השעיר היו מקריבין אחר כבשי השלמים. ועיי"ש שכתב בפרטות את כל סדר העבודה.

השיעור האמור נותנים לשם אף האחרות ונאפות כולן יחד בתנור. וראה עוד מש"כ בזה החזו"א קדשים ט). רמב"ם תמידין ומוספין ח, ז). ולישתן ועריכתן בחוץ ואפייתן בפנים ככל המנחות.

כיצד מחמצין את החלות

בחימוצן של שתי הלחם נחלקו בגמ' וכך שנינו: "כל המנחות באות מצה, חוץ מחמץ שבתודה ושתי הלחם שהן באות חמץ. ר' מאיר אומר: השאור בודה להן מתוכן ומחמצן" (מתוך עשרון התודה ושתי הלחם היה מוציא שאור שהוא לש מן הסולת מעט לאחר שנמדד וטומנו בסולת ומתחמץ מאליו וממנו מחמץ את השאר, רש"י!) ר' יהודה אומר: אף היא אינה מן המובחר ("שאינה מחמצת יפה"), אלא מביא את השאור ("המחומץ יפה מתוך ביתו") ונותנו לתוך המידה וממלא את המידה". כדעת ר' יהודה פסק הרמב"ם.

מידותיה של החלה

מידותיה של כל חלה: ז' טפחים אורכה, ד' טפחים רוחבה, וד' אצבעות קרנותיה (יש מפרשים, שהיו מדביקים בצק בכל זוויות החלה כעין קרנים, וגובה של כל קרן: ארבע אצבעות (רש"י מנחות צו, א ד"ה וקרנותיה). ברם, מדברי הרמב"ם (תמידין ומוספין ח, י) משמע, שלא היה ללחם קרנות, וקרנות שאמר התנא (במנחות צו, א) היינו קצוות הלחם, ששם היה עוביו ד' אצבעות (תפארת ישראל מנחות פ"א ה"ד).

<<<<>>>>

להעלחת התורמים לכולל הכהנים
רויאל רוז – מרכז חיים זקן [קומה מינוס 1]
מלאכת סופר – כיכר העיר [בחניון]
אלקטרופון – רח' מהרי"ץ
רגע מתוק – מרכז חיים זקן
נעלי דנדי – כיכר העיר
מאפית הארץ – סניף ביתר
הפעלות בת מצוה – 0548408652
חנות החליפות 'אלגנטמן' – כיכר העיר

חטים שירדו בעבים

חטים שירדו בעבים (לרש"י במנחות סט: "כששתו העבים באוקיינוס בלעו ספינה מלאה חטים"; לתוספות: ש"על ידי נס ירדו בעבים") יש בהם ספק אם אני קורא בהם ממושבותיכם או אינם ממושבותיכם לפיכך לא יביא ואם הביא כשר. (רמב"ם שם ה"ג. וביאר הצפנת פענח (כלאים פ"א) שהספק הוא אם צריכים לשתי הלחם המעלה של ארץ ישראל, או שהקפידא היא רק שלא יהיה החסרון של חוץ לארץ, והעבים הללו אין בהם לא המעלה של ארץ ישראל ולא החסרון של חו"ל. והחלקת יואב (יו"ד סי' לג) כתב דודאי שצריכים קדושת ארץ ישראל, אלא שהספק הוא כיון שהחטי ם ירדו מן השמים (לפירוש התוספות), שהוא מקום קדושה ו"אין דבר טמא יורד מן השמים", אולי הוא דומה לקדושת ארץ ישראל).

כיצד סדר הכנתן

מביאין שלש סאין חטין חדשות (ואם רבה במדת הסאין שבאין מהן או מיעט כשר) ושפיין אותן ובוועטין בהן כדרך כל המנחות (היינו שלש מאות שיפה וחמש מאות בעיטה, שף אחת בועט שתיים שף שתיים בועט שלש), וטוחנין אותן סולת, ומנפיין מהן שני עשרונות מנופה בשתיים עשרה נפה, והשאור נפרדה ונאכל לכל אדם, וחייב בחלה ופטור מן המעשרות.

כיצד לשיין ואופיין אותן

לוקחין שני העשרונות ולשיין אותן אחת אחת ואופיין אותן אחת אחת (כן איתא במנחות צד. וברמב"ם שם ושונה היא מלחם הפנים שנילושות אחת אחת ונאפות שתיים שתיים. והמנ"ח מ' שז כתב: שדוקא שתי הלחם אסור לאפותן יחד, אבל לאפות לחם של חולין יחד עם אחת משתי הלחם מותר. וכ"כ הכרתי ופילתי סי' קח. אך התפארת יעקב ס"ל דאין לאפותן עם לחם של חולין. עוד יש לציין שבקרן אורה מבואר שאין הקפידא אלא על שעת הנתינה לתנור בלבד, והיא השימה אבל אחרי שנתנו לתוך התנור

מאמר מיוחד בעניני ברכת כהנים לקראת שבת פ' נשא

מאת הג"ר יצחק זיגמן שליט"א תלמידו של הגר"מ פיינשטיין זצ"ל

צריכים להיות נקיים מפשע חטא העגל. ומשה רבינו טען, "וראה כי עמך הגוי הזה", והספורנו הסביר, "כי בתוכם נודע שמך ולא בין האומות... אין ראוי שתמנע ממני מה ששאלתי" (שם לג: יג). משה רבינו אף הוסיף ואמר, "אם אין פניך הולכים אל תעלינו מזה" (שם לג: טו). "ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך, אני ועמך, הלא בלכתך עמנו, ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה" (שם לג: טז). והקב"ה הסכים גם לזה (שם לג: יד). אחרי כל זה, התורה ממשיכה בפרטי בניית המשכן, חנוכת המזבח, חנוכת אהרון הכהן ובניו, ובפרטי הקורבנות.

כאשר נעמיק היטב בקורבנות שהביא אהרון ביום השמיני למילואים רואים איך הם מקבילים לבקשותיו של משה רבינו. כלומר, הבקשה שהקב"ה יסלח לבני ישראל על מעשה העגל, והבקשה שעם ישראל ימשיך להיות עם סגולה. משה אמר לאהרון, "קח לך עגל... לחטאת" (ויקרא ט: ב). ורש"י כתב על זה, "להודיע שמכפר לו הקב"ה על ידי עגל זה על מעשה העגל". ובפרשת שמיני כתוב, "ורא כבוד ה' אל כל העם", ורש"י העיר על זה, "כיון שראה אהרן שקרבו כל הקורבנות ונעשו כל המעשים, ולא ירדה שכינה לישראל, היה מצטער ואומר, יודע אני שכעס הקב"ה עלי, ובשבילי לא ירדה שכינה לישראל... מיד נכנס משה עמו ובקשו רחמים וירדה שכינה לישראל" (שם ט: כג). ובפרשת אלה פקודי רש"י כתב, "עדות לישראל שויתר להם הקב"ה על מעשה העגל, שהרי השרה שכינתו ביניהם" (שמות לח: כא).

מיד אחרי שאהרון הקריב את הקורבנות הוא בירך את בני ישראל, כמו שכתוב, "וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם" (ויקרא ט: כב). ורש"י מוסיף, "ברכת כהנים - יברכך, יאר, ישא". הרמב"ן הביא את דברי רש"י וכתב, "אם כן, יהיה פרשת דבר אל אהרן ואל בניו לאמור כה תברכו את בני ישראל, שבחומש

מחשבה ועיון בנושא ברכת כהנים והקשר שבין ברכת כהנים לבין מעשה חטא העגל ובקשותיו של משה רבינו.

בברכה המשולשת אנו מבקשים מהקב"ה שמירה, חנינה, הארת פנים, ושלוש. כולנו מבינים היטב את פירוש המילים שמירה ושלוש. האור החיים מפרש את המילה יחנך: שיתן לך חן וחנינה. הביטויים הארת ונשיאת פנים קצת מסובכים, ונדון בהם בהמשך. הנושא העיקרי של ברכת כהנים הוא שהקב"ה יתייחס כלפינו במאור פנים, והכל קשור לבקשות של משה רבינו שביקש מהקב"ה שיסלח לבני ישראל על מעשה העגל, ולקורבנות שהביא אהרן הכהן ביום השמיני למילואים.

כאשר הקב"ה הוציא את בני ישראל ממצרים, הוא הביא אותם להר סיני לקבל את התורה ורצה שבני ישראל יחו גילוי שכינה. ה' אמר על בני ישראל, "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש"..... "והייתם לי סגולה מכל העמים" (שמות יט: ו,ה). זאת אומרת, שהקב"ה בחר בנו להיות לו לעם סגולה מכל עם ולשון. זמן קצר לאחר מכן, בני ישראל עבדו את עגל הזהב (שם לב: ח). ואז אמר הקב"ה למשה על בני ישראל, "ויחר אפי בהם ואכלם" (שם לב: י). משה רבינו מיד הפציר בעדם וביקש מהקב"ה שלא ישמיד אותם, והקב"ה קיבל את בקשתו. אבל ה' הוסיף ואמר למשה שמלאך יוביל את בני ישראל לארץ אבותם, ולא הקב"ה (שם לג: ב,ג). כתוצאה מכך, בני ישראל יהיו ככל הגויים שבעולם, ולא יהיו עוד עם סגולה. משה רבינו הגיב לזה וביקש מהקב"ה שיסלח לבני ישראל על מעשה העגל. וגם ביקש מהקב"ה שלא יטוש את עמו, כפי שכתוב, "וסלחת לעווננו ולחטאתנו ונחלתנו" (שם לד: ט). רציתי לציין שהבקשה לסליחת וכפרת עוונות באה לפני הבקשה של "ונחלתנו, כיוון אם מבקשים שהקב"ה יאמץ אותנו כעם סגולה, אנחנו

הפקודים, מוקדמת לזה, ואלי כן הוא". והאור החיים העיר על זה "שברכה זו במקום תפילה היתה כדי שתשרה שכניה" (שם ט: כג). חז"ל הכניסו ברכת כהנים בתוך תפילת העמידה אחרי הברכה על העבודה, שמבקשים בה שה' יחזיר את העבודה לדביר ביתך, כיוון שבמקדש הכהנים בירכו את העם אחרי הבאת הקרבנות, והברכה הוכנסה לפני הברכה של 'שים שלום', כיוון שברכת כהנים מסתיימת עם המילים 'וישם לך שלום'. פעם חשבתי שהנקודה המרכזית של הברכה המשולשת (במדבר ו: כג), היא הבקשה שה' ישמור על עמו ישראל, ושיעניק לעמו שלום. כמובן, שמירה ושלום הם עניינים חשובים, אבל שמירה ושלום אינם הנושא העיקרי של ברכת כהנים. ברור שחשוב שנבין את משמעות הביטויים שבברכת כהנים: הארת פנים, לעומת נשיאת פנים, והביטוי לחון (יחנך). יש פירושים שונים לברכת כהנים ועיינתי בכמה מפרשים, ומצאתי פירושים כדלהלן.

רש"י אומר על הפסוק 'ברכך ה' וישמרך', "שיתברכו נכסידך ושלא יבואו עליך שודדים ליטול ממונך". על הברכה השנייה, 'יאר ה' פניו אליך האור החיים פירש, "שלא יהיה מסך המבדיל בין ישראל לאביהם שבשמים". ועל המילה 'יחנך' כתב, "יתן לך חן וחנינה". זאת אומרת, חוץ מחן יתן לך גם חנינה. ולמילה חנינה עצמה יש משמעות של חן או מחילה. משמע מזה שפירוש 'יחנך' על פי האור החיים הוא שיתן לך חן ומחילה. רש"י העיר על המילים 'יאר ה' פניו אליך', "יראה לך פנים שוחקות", והאבן עזרא כתב "יקבל אותך, ונרצה למלאות שאלתך". על הברכה השלישית 'ישא ה' פניו אליך' הרשב"ם כתב, "שלא יסתיר פניו מכס... הוא ישא פנים שלו אל אהובו, שיפנה אליו לחננו". רבינו בחיי הוסיף, "בכל מקום שתפנה יהיו פניו נשואות לך לשום לך שלום". ברכת כהנים מסתיימת עם הברכה 'וישם לך שלום', כיוון שאין לך כלי שמחזיק ברכה כשלום (עוקצין: עז). בברכה 'יאר ה' פניו', אנו מבקשים שהקב"ה יקשיב לבקשותינו, בעוד שבברכה 'ישא ה' פניו', הבקשה היא שהקב"ה ינהגנו, וידאג לצרכינו ביוזמתו.

הביטוי חנינה מופיע הרבה פעמים בספר תהילים. דוד המלך אמר, 'מה בצע בדמי, ברדתי אל שחת... שמע ה' וחנני, ה' היה עוזר לי'. הרד"ק כתב

על זה, "שמע ה' וחנני, אם מטה רגלי היה עוזר לי וסלח לי" (תהילים ל: יא). בפרק ו' דוד המלך מתחנן ואומר, 'חנני ה' כי אמלל אני... שובה ה' חלצה נפשי'. והמצודת דוד מוסיף על זה ואומר, "אף אם עדיין לא נפרעתי כפי חטאי" (תהילים ו:ה). בפרק מא כתוב, 'אני אמרתי ה' חנני, רפאה נפשי כי חטאתי לך'. והמצודת דוד העיר על זה, "מחול עוני, כי העון הוא חולי הנפש, והמחילה היא הרפואה" (תהילים מא: ה). במילון העכשווי של אבן שושן נמצאות הגדרות למונחים הללו: "האיר פנים אל – גילה יחס של רצון; נשא פנים לפלוני – התייחס אליו ברצון; חנינה – מחילה לנידון וויתור על עונש". לפי ההגדרות האלו, הנושא החשוב ביותר בברכת כהנים הוא שהקב"ה יסלח לבני ישראל על חטאתם, וגם שיתייחס הקב"ה לבני ישראל במאור פנים. מעניין שבקשות אלו קרובות במהותם לבקשותיו של משה רבינו.

תפילות רבות שלנו משקפות את הבקשות הללו. למשל, בתפילת התחנן נמצאים הביטויים: "שוב מחרונך ורחם סגולה אשר בחרת". ובכל בוקר בתפילת שחרית, אחרי פרשת העקידה אנחנו אומרים, "ובטובך הגדול ישוב חרון אפך מעמך". בתפילת ראש חודש אנחנו מבקשים, "למחילת חטא ולסליחת עון כי בעמך ישראל בחרת מכל האמות". בווידיאו של יום כיפור אנו אומרים, "אנו עמך ואתה מלכנו, אנו סגלתך ואתה אלקינו". אחרי ברכת כהנים הכוהנים מבקשים "וברך את עמך, את ישראל", במקום לומר "ברכנו", מפני שהכוהנים מדגישים שאנחנו עמך, בדיוק כפי שמשה רבינו הדגיש בבקשתו.

בעל הטורים כתב שהקב"ה בירך את אברהם אבינו ואמר, "ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך", שזה "כנגד שלוש ברכות דברכת כהנים והם, יברכך, יאר, ישא" (בראשית יב: ב). ובעל הטורים מוסיף ואומר, "שעתידין לצאת ממנו כהנים שיברכו את ישראל" (שם יב: ג). [הוצאת חורב] כנראה, שבזכות שאברהם אבינו קיים את ציווי ה' לעזוב את ארץ מולדתו, והלך לארץ כנען, זכינו לברכת כהנים.

עשה עמנו כמה שהבטחתנו, וברך את עמך, את ישראל, אמן ואמן.

כמה חביבה תורת הקרבנות לפני השי"ת

כתב החפץ חיים בספרו תורה אור (פרק ג): כמה חביבה עניני קריאת תורת הקרבנות לפני השי"ת שאפילו בעת שהיו מקריבין הקרבנות היה גם כן מצוה לקרות תורת אותן הקרבן וכדאיתא במדרש תנחומא על פסוק צו את אהרן ואת בניו לומר זאת תורת העולה כלומר שיאמר לבני ישראל שיתעסקו בקריאת העולה שאע"פ שמקריבין עולה עוסקים היו בקריאתה כדי שיזכו בקרבן עולה ובקריאתה עכ"ל המדרש. וביאור הדבר נראה דכשם שקבע הקדוש ברוך הוא שיתוקנו פגמי העונות למעלה ע"י מעשה הקרבן כן קבע עוד לתקן בשורש הענינים ע"י התורה שהיא שורש הקרבנות ציום הקדוש ברוך הוא שיקראו ג"כ הפרשה של אותו הקרבן וכמו שאמרו חז"ל ביומא (דף ו') אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחאי מניין שאף מקרא הפרשה מעכב ת"ל זה הדבר אשר צוה ה' אפילו דיבור מעכב. וע"כ גם היום אם מצות מעשה הקרבנות בפועל אין לנו בעו"ה שהמקדש חרב עכ"פ מצות לימוד הלכותיהן הלא יש גם לנו ונתקן כל הענינים בשורש הדברים למעלה ולמה נתרשל מזה ואדרבה עלינו להתחזק יותר לקיים מה שבכחנו עכ"פ אחרי שאין לנו עבודה אחרת כ"א זאת ובפרט שהקב"ה חושב לנו ד"ז כמעשה ממש וכנ"ל. וכעין זה מצינו לחז"ל [מכות ט'] על הפסוק אז יבדיל משה שלש ערים וגו' אף ע"פ שידע משה רבינו ע"ה שאינן קולטות עד שיבדלו אותן שבארץ כנען אמר משה מצוה שאפשר לקיימה אקיימנה. וז"ל הוזה"ק במדרש הנעלם פרשה וירא א"ר כרוספדאי האי מאן דמדכר בפומיה בבתי כנסיות ובבתי מדרשות עניני דקורבניא ותקרובתא [דהיינו כל קרבן וקרבן למה הוא בא ומעשה העבודה והקרבה ממש בכל קרבן] ויכוין בה [ר"ל שתהא זה במקום עסק ההקרבה לכפר עי"ז אותו החטא שבא עליו אותו הקרבן] ברית כרותה היא דאינון מלאכיא דמדכרין חוביה לאבאשא ליה דלא יכלין למעבד לון אלא טיבו. עכ"ל.

העוסק בתורת חטאת ואשם מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב חטאת ואשם, וכיון שבלמוד התורה אמרו (פסחים נ' ע"ב) כי לעולם יעסוק אדם בתורה אפילו שלא לשמה שמתוך שלא לשמה – בא לשמה, על כן בא התנא בתחילת סדר קדשים והורה שלימוד עניני קדשים אינו דומה ללימוד שאר חלקי התורה. והיינו כל הזבחים שנובחו שלא לשמן כשרים, אלא שלא עלו לבעלים לשם לחובה, וכיון שהלימוד הוא כנגד הקרבת הקרבנות – הרי דיניו כדיני הקרבנות. ולפיכך הלומד סדר קדשים שלא לשמה, הרי הלימוד כשר אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה.

עוד בענין כל העוסק בתורת חטאת דחשיב כאילו הקריב חטאת נציין למש"כ הביאור הלכה (סימן א סעיף ה) וז"ל: עוד בענין כל העוסק בתורת חטאת דחשיב כאילו הקריב וכבר נדפס בימינו ספר עבודה תמה שמבואר בו כל עניני אמירת הקרבנות בכל פרטיהם והעתיק ג"כ מן הרמב"ם סדר ההקרבה שהיה נצרך לזה וכבר מבואר בספרים גודל המצוה ומה טוב למי שנוהג בזה שילמוד מתחלה את ענינים האלו מן הגמרא או מספרי הרמב"ם כדי שיבין אח"כ מה שהוא אומר ובוזה תחשב לו כאילו הקריב ממש קרבן וכן מה שאנו אומרים בכל יום אביי הוה מסדר וכו' ועניני עשיית הקטורת מצוה לראות להבין מה שהוא אומר.

ומש"כ הח"ח דהלומד ומבין חשיב כהקריב קרבן ממש, ראה לבא"ח בס' בן יהוידע (שבת יב) שכתב שזה תלוי במחלוקת אמוראים במנחות (דף קי ע"א), שמבואר שם, אמר ריש לקיש מאי דכתיב 'זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם' כל העוסק בתורה, כאילו הקריב עולה מנחה חטאת ואשם. אמר רבא האי לעולה למנחה, עולה ומנחה מיבעי ליה, אלא אמר רבא כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה ולא חטאת ולא מנחה ולא אשם. ולפי זה לריש לקיש, הרי זה רק כאילו הקריב, בכף הדמיון ולא שממש הקריב, ולכן כשיבנה בית המקדש צריך להביא קרבן, אבל לרבא סובר שמועיל הקריאה במקום קרבן ממש, וכשיבנה בית המקדש לא יבא קרבן דהוי חולין בעזרה, כיון שנפטר לגמרי בקריאתו, ודוקא בזמן הזה נפטר בקריאה, כיון שאינו יכול להביא קרבן, הרי זה כעשיר ההולך ממקום למקום שנהנה מהצדקה וכשבא לביתו אינו צריך לשלם, אבל בזמן המקדש לא היה יכול להפטר בקריאה בלבד. ויה"ר שבמהרה תחזנה עיננו בהשבת סדר העבודה.